

Педкеңесте
қаралды
«29» сә 2024ж.

Қарғалы АБ
эксперттік кеңестің
қаулысымен келісілді

**«Табиғаттың сырларын ашамыз» вариативтік компонентінің жоспары
«Балабақшаның жасыл әлемі» жобасы бойынша
«Балдырған» аралас тобы (4ж)**

Тәрбиеші: Егибаева Г.С.
МКҚК «Балауса» бөбекжай
балабақшасының
әдіскері Т.А. Скачковамен
келісілді

Қосестек
2024-2025 ж.

Түсінік хат

Қазіргі таңдағы экологиялық карама- қайшылықтардың ғаламшарлық деңгейде күрделенуіне орай мәдениеттің жаңа түрі- экологиялық мәдениетті қалыптастыру міндет ерекше мәнге ие болып отыр.

Балабақшада балалардың экологиялық мәдениет негіздерін қалыптастыруда экологиялық білім мен тәрбие берудің педагогикалық мүмкүндіктерінің мол екендігі дәлелденді. Экологиялық мәдениеттің сипаты экологиялық білімнің тереңдігімен, қажеттілік, ұмтылыс, біліктілік пен әдеттің даму дәрежесімен, табиғатт қорғаудың ұлттық дәстүрлерін меңгерумен анықталады, сондықтан балалардың экологиялық мәдениетін қалыптастыру үшін тәрбиеші, педагог әдіскердің, атааналардың педагогикалық біліктілігі мен логикалық және эмоционалдық жақтарына басты назар аудару қажеттілігі айқындалды. Бала, ата-ана, тәрбиешілермен жүргізілген балалардың экологиялық мәдениетін қалыптастыру бағытындағы жұмыстар табиғатқа саналы көзқарасын дамытуда тиімді болып саналады. Ұсынып отырған проблема өте күрделі болғандықтан, инновациялық технологияларды қолдану арқылы балалардың экологиялық мәдениетін қалыптастыру және т.б. келелі мәселелер өз алдына дербес зерттеуді қажет ететінін атап өткен жөн.

Біздің алдымызда тұрған басты міндет мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық мәдениетін қалыптастыру, мектепке дейінгі мекемелерде оқу тәрбиелеу жұмыстарының тиімді жолдарын іздестірде. Балабақшада балалардың экологиялық мәдениетін қалыптастыруға бағытталған жұмыстардың түрлі формаларын ұйымдастыруға болады. Ұйымдастырылған оқу іс-әрекеті осы жұмыстардың негізгі формасы десек, оның құрылымына инновациялық технологияларды қолдануға толық мүмкіндік бар. Мәселен, мектеп жасына дейінгі балалардың негізгі іс-әрекеті ойын десек онда ойын технологиясы басымдық танытады. Экологиялық дидактикалық ойындар балалардың осы саладағы түсінігін қалыптастырып, бекітіп, адамгершілікке тәрбиелейді. Вариативтік компонент негізі Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың жалпыға міндетті стандарттарының максат талаптарына сәйкес әзірленді.

Мақсаты:

Жеке тұлғаның өз туған өлкесін танып білуін дамыту,ынтымақтастық, қоршаған ортаға қамқорлық көрсету, бастамшылдық, дербестік,тәуелсіздік, ашықтық, әлеуметтік икемділік, мәдениетті және экологиялық сауаттылықты қалыптастыру.

Туған жерін, елін сүйюге, оның әрбір тіршілік иесін қорғай білуге, туған өлкесі туралы мақтанышпен айта білуге тәрбиелеу.

Міндеттері:

- табиғат нысандары мен құбылыстарын бақылау білігі мен дағдыларын қалптастыру;
- табиғатты сақтауда адамның рөлі туралы білімдерін жетілдіру;
- туған өлкеміз жайлы балалардың ой- өрісін кеңейту- эстетикалық талғамын қалыптастыру;
- экологиялық тәрбие мен білім берудің тиімділігін арттыру және оң нәтижеге қол жеткізу;

«Табиғаттың сырларын ашамыз» (18 сағат)

Айы	№	Ұйымдастырылған іс- әрекет	Сағат саны	Күні
Қыркүйек	1	Тақырып: «Бакшаның телімі» Жер, құм, балшық. Мақсат: Қандай жерде өсімдіктер жақсы өсетінін анықтау. Тұжырым: Жерде тұқымдар пайда болды, құмда өте жаман, тастарда ештеме шыкпады.	1	12.09.24
	2	Тақырып: «Сикырлы көмбе» Жер. Мақсат: Жер, құм және балшықты салыстыру. Құрамын салыстыру. Тұжырым: Жер әр-түрлі болады.	1	26.09.24
Қазан	3	Тақырып: «Жермен танысамыз» Жер. Мақсат: Жерде ауа мен су болады ме екенін анықтау Тұжырым: Жердің түйіртпегінде көпіршіктер құрылды, ол ауа. Жерді ысытқанда шыныда бу калды.	1	10.10.24
	4	Тақырып: «Мүсіндер» Құм мен балшық. Мақсат: Қандай материалдың лепкаға жарамдылығын анықтау Тұжырым: Дымқыл құмнан мүсіндер жасауға болды, бірақ олар берік болмайды. Ал балшықтан мүсіндер берік болды.	1	24.10.24
Қараша	5	Тақырып: «Бірінші танысу ауамен дем алу» Ауа. Мақсат: Балаларға барлық тіршілік ауасыз өмір сүре алмайтынын түсіндіру. Судын ішінде де ауа бар екенін дәлелдеп көрсету. Тұжырым: Бар тіршілік ауамен дем алады, ауа судын ішінде де бар.	1	07.11.24
	6	Тақырып: «Ауадағы иіс» Ауа Мақсат: Ауада иіс жоқ, бірақ сыртқы ортадан иемденетінін түсіндіру. Тұжырым: Ауаның иісі жоқ. Аңқыса ол басқа заттар оларды иісі арқылы анықтауға болады.	1	21.11.24
Желтоқсан	7	Тақырып: «Тарсылдақ өршіту» Ауа. Мақсат: Неге шар аязда жарылатынын анықтау. Тұжырым: Шар үрлегенде ішіндегі ауа жылы, ал аяз суытып кысады. Сонад шар жарылады.	1	05.12.24
	8	Тақырып: «Ыстық, жылы, суық» Ауа	1	19.12.24

		Максат: Ауаның суық және жылы болатынын еске алу. Ауаның температурасын әр бөлмеде анықтау: жоғары, төмен Тұжырым: Шам ауаны жылыта бастағасын, карусел айнала бастады. Жылы ауа жоғары көтерілді. Жылы ауа суықтан жеңіл		
Қантар	9	Тақырып: «Таңданарлық зат» Су Максат: Балаларды сумен таныстыру. Эксперимент жасауды үйрету. Тұжырым: Су мөлдір, иісі, түсі жоқ, тамырдың пішінін иемденеді.	1	09.01.25
	10	Тақырып: «Танысыңдар: неведимка» Су, бу Максат: Су ұша алатынын және газ тәрізді бола алатынын тәжірбие арқылы көрсету Тұжырым: Су қайнағанда буға айналады	1	23.01.25
Ақпан	11	Тақырып: «Судың температурасы» Су Максат: Судың температурасы бар екенін түсіндіру. Тұжырым: Су суық, жылы, ыстық бола алады.	1	06.02.25
	12	Тақырып: «Судың түсі бар ма?» Су Максат: Балалармен судың түсі бар ма екенін тексеру. Тұжырым: Су түссіз	1	20.02.25
Наурыз	13	Тақырып: «Жел, жел сен құдіреттісің». Жел Максат: Желде дымкыл матамен не болады? Тұжырым: Желге ілініп тұрған мата тез арада кеуіп қалды.	1	06.03.25
	14	Тақырып: «Тастардың сыры» Тас Максат: Қандай дәрежеге дейін тас күн сәулесін өткізеді. Тұжырым: Жер кеуіп қалды, ал тастың асты кеппеді.	1	20.03.25
Сәуір	15	Тақырып: «Материалдар әлеміне сапар» Темір Максат: Темірдің құрамын анықтау. Тұжырым: Темір суланбайды, бірақ су астында көп жатса даттанады. Темір жанбайды, бірақ жоғары температурада қызады. Темірді майыстыру қиын, ол үшін бейімдемелер қажет. Өйткені темір қатты.	1	03.04.25
	16	Тақырып: «Тастардың сыры» Тас және балшық Максат: Тас пен балшықтың құрамын салыстыру.	1	17.04.25

		Тұжырым: Су тастармен таза, өйткені тас суда ерімейді. Ал су балшықпен лай, бірақ көп тұрса ыдыс түбіне тұнып қалады.		
Мамыр	17	Тақырып: «Маталар әлеміне саяхат» Мата. Мақсат: Матаның қасиетімен сапасын анықтау. Тұжырым: Мата-жанғыш,суды сорады,бықсыйды және балқиды.матаны тез үтіктеуге және уқалауға болады.Мата қалың оны жырту қиын.	1	15.05.25
	18	Тақырып: «Материалдар әлеміне саяхат» Қағаз. Мақсат: Қағаздың қасиетін анықтау. Тұжырым: Қағаз өте нәзік материал,ол су өткізгіш, жанғыш. Оны оңай умаждауға болады , үтіктеу өте қиын.Оңай жыртылады. Қағаздың сапасына қарай белгілі бір уақытқа дейін суда жүзуі мүмкін.Қағаздан жарық түспейді,оңай кесіледі.	1	29.05.25

Күтілетін нәтиже:

- Игеру қорытындысы мектепке дейінгі бала- жыл соңында міндетті:
- Танымдық қызметтің дағдыларын игеру: заттың әртүрлі сапасын қадағалай білу, бөгде адамның ісін бағдарлай білу, зерттеудің қорытындысын көре білу. Кейбір материалдарды табыс ету және олардың қасиеттерін білу. Ауа, су және топырақ туралы көргендерін қалыптастыру.
- элементарлық тәжірибелер мен зерттеулер жасай білуі керек, жай себепті тергеудегі байланыстарды тағайында: іздеуді аяғына дейін жеткізу, әртүрлі материалдарды білу, шағын топтарда жұмыс жасай білу.